

De duobus Articulis, 6.º et 7.º à Sta synodo oppositis circa sacra^m. ordinis
censura, in qua hinc controversiæ terminantur. Altera de sacra unctio-
ne leg^{is} alijs ceremonijs, quibus ecc^lia in ordinandis ministris vsa est saltem.
Altera de origine ep^osc^o ac sacerdotalis pl^ois, et de comparatione utriusq^{ue}.

Art. 6.us examinandus.

Unctioⁿe nō solum nō requiri in ordinis traditione, sed eē
permissam et cōtēnēdam, similiter et omnes alias ceremo-
nias, et per ordinatiōnē nō cōferri sp^um S^{an}c^ti, proinde impertinēter
ep^os, cum ordinant, dicere accipite sp^um S^{an}c^ti.

Art. 7.us

Ep^os nō esse presbiteri superiores, nec habere ius ordinandi, aut
si fieri, id illis eē cōe cum presbiteris, ordinatiōnesq^{ue} ab ipsis
factas sine pl^ois cōsensu irritas eē.

De veneranda sacerdotum ac Pontificū ordinatiōne, deq^{ue} utriusq^{ue}
pl^ois excellentia nunc differendum est, ij. n. articuli nobis
sente obicerunt, super quib^{us} cum novis quidē hereticis, sed q^{ui}
olim adumbrati fuerūt disputare cōpellimur. Convidēdū
siquidem cum Aptica sede cum sacra^tis ep^os de primatu
cumq^{ue} int^{er} magis q^{uam} prefecturas ambiant, ut t^{ri} pontifici,
bus infesti videant^{ur} nā subvertent^{ur} nulli ordini vel digni-
tati pacendum existimant, tantaq^{ue} mentis cecitate cali-
gant, ut maluerint Tartaream illam cōfessionē (ad quā
festinant) tenui inducere, vti nullus honor sed semper
nūq^{uam} honor inhabitat, quam celesti lumini attendente

dictis casibus ut astroz acies ordinate adscribi, eius qd vero capit
sum sacerdoti (ut equum erat) subesse, quos ego dum cogito, videri
videor antiquos illos veritatis perturbatores, qui obtemperare asserere
libertatis (sed verius manus Populi gratias in eundi) adversus Ele
am sacerdotes dicere aufferunt, sufficiant vobis, qd ois mul
tudo stoz est, et in ipis est drs, cur elevamini sup populum
dm? nam quid aliud isti clamant, aut motum? sacerdotum
dignitatem ad laicos feminasqz detrahentes, nisi preceptam
illis a paucis sacerdotibz, quos illi vntos et coronatos appellat
pratem oibz a Chro concessam? Et ne a suis antiquis proam
Dathan et Abiro filijs Eliab, ij filij Belial degeneres videant
hoz cum illis gesta componite. Conuenerunt Moyses et Jos
cum synagoga proceribz ad ostium tabernaculi ad apte prate
cam dicturi Vocati sum et illi ad concilium, noluerunt ven
id cauantes Moysen et Aaro dm usurpasse, hoc est qd ca
nere in pntiaz licebit attendenti qd conuenerunt ecc. sumi sacerdotes, edito adsum indigni ea qd prelati, astiter
et reges oratoribz directis vocati sunt et ij, atqz adeo dant
eis fide puca noluerunt venire, insuper conuictis lacerant vob
culi iudices, qui pro Jloy salute et via reliquistis erro ipso
super intendere parati estis, si modo resipiscere voluerint
quid tandem futurum? nempe ut vltis diuina corrigat
quos via no flexit humanitas, atqz in sigm rebellum filij
israel virga Aaro ad struuius relata flores frondez, nouosqz
fructus subito germinet, ut desummi sacerdotis primatu
futuris Epouibus sit dubitandi occasio. Spero magis, fore
ecc. plas, que virga est equitatis summi regis Chri, archa
scripaz testimonijs examinata, antiquis traditionibz facta
stoz Patrum serijs confirmata illustri venturij seculi

nu. 16.

v. 5.

ps. 109.

cunctas, et perspicuum sit vobis dum taxat creditam esse
vigam virtutis, qua missis dñs ex sion, ut per ecc^{le} prelatos
dominet ipse in mediis inimicorū suorū.

Presentem itaq; disputationē, quam eius grā fretus aggrediar in duas
partis distribuendam censui. 1ª inuestigabimus que utilitas, que sit ceremoniarū,
necessitas, quibus utitur Ecclia in sacrandis ministris, quid etiam in singulis
Ordinum gradibus sit solemnus observandum, que de 7. ordinibus existimatio fu-
tura sit: in 2^a ea qua Ecclesiastica potestatis ortum observemus, quantum Episcopi
sacerdotibus praestent Divina institutione, cum tamen Epātus non sit distinctum
sacramentum. ac deinde sine praevudicio sum Pontificatus illis hanc excellen-
tiam a Chrō concessam esse. A. 6. igitur exordium sumentes ad eius explica-
tionem tria nobis veluti fundamenta praevudenda sunt. ex quibus eius impre-
tas pervia esse poterit. 1^m quamvis sacra potestas celestis munus a Chrō eiusq; Aplos
acceperit ecclia, non tamen eum modum habet conferendi, quo aut ipse Chrō
aut Apostoli usi sunt, hoc explicandum est potius vltarū principij, q; pro-
bandum; e quidem Sacramentum Ordinis a Chrō p^{er} Apostolos Ecclie traditū
fuisse doctissimi viri, qui circa priores articulos disputarunt abunde osten-
derunt, explicans aut prorem huius partem certum asserimus quod Chrō
dñs non solum virtute Divina verum excellentia potestatem, qua praeditus
erat effectum Sacramenti potuit absq; visibili sacramento conferre. sicut para-
litico absq; sacramentali confessione ~~per~~ donavit, et Aplos in sacerdotes creavit
per illa verba Hoc facite in meam comemorationem, ut ab Eccl^{ie} sancta Synodo
precedenti Sessione diffinitum est, quibus tamen Ecclia nunc non potest tra-
dere hanc potestatem. Summum Pastorem instituit per illa verba Pasce oves
meas. nunc aut non eo modo prelati consecrantur. illi tanq; dñs legi non
suberat, alij iuxta praescriptas regulas operari tenentur. De Aplos idem.
alibi tamen ratione censendum a principio Evangelicae praedicationis forsitan
confirmans sacramentum p^{er} solam manus impositionem conferbant
anteq; Crismatis esset usus. Item et baptizarunt in nomine D. Ihesu, quo
gloriosum illud nomen ante hominibus inuisum fragraret ut effusum un-
guentum inciperet. at neutrum Sacramentum ut probabiliter habet opinio
ad eum modum posset nunc perfici, utq; caetera sciam, manifestum est Aplos
per solam manus impositionem Diaconos creasse cum nondum Evangelii
litteris mandatum esset. qui tamen ordo p^{er} libri traditionem nunc conferitur
horum omi una est ratio, quod aliud exigebat infantia nascentis ecclie,

Mat. 9.
Luc. 22
Jo. 21

aliud perfectio adulta. recipienda sunt igitur Sacramenta a D^{no} per
Apostolos: modus autem seruandus non quem illi sub id tempus seruabant. sed
quem futuro obseruandum tradiderunt.

2^m

Fundamentum inter sacramentum ordinis et alia s^e priora h^{oc} discriminis est quod
illa ad spiritalem uitam suscipiendam potissimum destinata sunt sicuti per ea
gradatim discurrere facile patet. At uero sacramentum ordinis maxime ad
perficiendum alios ordinatur. quapropter s. Rom. 4. d. 29. dicit quod prime-
palis effectus huius sacramenti est character spiritualis, non immemor quod
gr^a habitualis prestantior sit, q^{uam} character. 2^m se. tamen respectu. finis ad
quem sacramentum ordinatur, principalior est p^{ro}pterea gratia n. dat adiectum ac-
cepte p^{ro}stantis. Vnde ad Conc. Floren^{si} docuit, quod effectus huius sacramenti est
augmentum gr^ae, ut qui sit idoneus minister. Hinc manifeste colligitur quod ma-
teria et forma huius sacramenti tales debent esse, quibus operatio in alium ex-
ercenda significari possit. un^{de} et ordo appellatur, quo respectus ad alium hu-
ius intelligitur; sterniturq^{ue} ex his uia ad cognoscendum que ceremonie
p^{re} ceteris necessaria

3^m

Fundamentum ex ceremonijs sensibilibus, quibus in ordinum traditione utitur
ecclesia dimissis uerbis, que sacramenti sunt forma tria genera colligere pos-
sumus s. impositio manus Epi, qua utitur Ecclesia in ordinatione Diaconi, Sa-
cerdotis, et Epi. nam subdiacono non imponitur manus sicut constat ex
Conc. 4. Cartaginens. can. 5. un^{de} textus capituli p. de sa. non utim. ubi Sabellus
consultum Donatistam esse de eo quod omitta fuit manus impositio in ordina-
tione cuiusdam sacerdotis et Diaconi. 2^a ceremonia est unctio que fit in
ordinatione sacerdotis oleo sancto sive manus et capitis que unguuntur sicut
in consecratione Epi. 3^a ceremonia est exhibitio matris corporalis cum
caltu recipientis, que omnia sancta uenerat^{ur} ecclesia, at haeretici et nihil
et perniciose esse dicunt. De quibus singulatim disseremus. ergo ab unctio-
nibus sit iⁿ c. sacra unctio, qua ecclesia utitur in ordinandis ministris
utilissima est, sicut et impositio manuum, et reliqua ceremonia tantum abici
ut contemenda sint, aut perniciose. i. pars de unctioe ibidem exemplis Patrum
utriusq^{ue} Testamenti comprobatur Patriarcha Jacob huius unctioe ueluti
primas lineas duxit qui post-reuelationem in somnis acceptam suggesta
mane, tollensq^{ue} lapidem quem capiti supposuerat erexit in titulum

gene. 28

oleum desuper, quod per modum unktionis factum fuisse ipse dñs testatur
qui apparens ei ait. ego sum Deus Bethel ubi unxisti lapidem. 2^m ex^m. et
ubi de reliqua qua Moysi factenda præcepit dñs. Facies inquit unktionis
oleum sanctum unguentum compositionem unguentarii. nec designatur
Aromaticas species, et cuiusq; quantitatis mensuram præscribere
De unktione uero Regum, et Prophetarum perua sunt exempla ut
non sit opus unum, aut alterum recensere ex nouo test^o. duo etiam
exempla producamus. Mar. 6. legitur Ap̄tos oleo unxisse infirmos quãq;
tunc præludium potius esset sacramenti instituendi; q̄ sacramentalis
operatio. 2^m exemplum est Jacobi infirmator quis in uobis re orent super
eum ungentis eum oleo ubi sacramenti unktionis ritus denuncietur
Præter hæc oportet rationes inducere, ut non solum factum, sed facti rō
constet Res que deo dicantur, oportet in summa ueneratione et precio
esse ueluti separatas a cōi usu, diuinoq; obsequio faciatas, sicut in hñm
plis, altaribus, alijsq; uasis, quorum in sacrificijs est usus, hæc aut de
dicatio comodissime fit per unktionem odorati unguenti ut uidelicet
res illa excuset animas contrectantium et intuentium in reuerentiam
diuine maiestatis propter quod homines qui ad excellens aliquod opus
assumuntur aptissime sacrantur unguento. 2^a ratio specialior est in
nouo testamento ubi Christus, ut nomen indicat, et origo omnium charismatu
ueluti caput sanctificatum gratiam diffudit in omnes, ut unguentum a
capite et in barbam Aaron, et usq; in oram uestimenti p̄fluxisse mulli
gatur, illiq; ferant acceptum sacerdotis et ministri noui testamenti
quicquid honoris potis⁹ et sanctificat, acceperunt 3^a rō sumitur ex Innoc
3. c. uni. de sa. unkt. is loquens specialiter de unktione Chrismatis quod
oleo et balsamo confectum est docet per oleum conscientie nitore ex
plicatur, ut ea sit in terra puritas, qua dicere possunt cum H̄pl̄s gloria
nostra hæc est, testimonium conscientie nr̄e, In balsamo, quod per honestam
conuersationem fragrare discant, ut cum eodem Pau. dicere possunt
Chr̄o bonus odor sumus. Unguntur quidem manus sacerdotis ut sit actio
præcipuus. Episcopi uero, quia ad altiora dedicatur sacrantur manus et

ex. 3°

Mar. 6.

Jac. 5.

1. 2°

2^a rō

ps. 132

3. 2°

2. cor. 1. et 2.

caput, ut contemplatione sit subsensus, et actionis laborem non effugiat,
quod uero Ecce non solum Sumana ratione, sed Diuino afflata ab antiquis
Patribus accepit ecclesia innumera testantur Doctorum monumenta. Tres
duntaxat sumus eorum testes. Pontifex quidem illos, ac martyres, qui
omnis ritum unguendi tradunt ab Apostolis inductum, et illos Diuina
lege accepisse. 1. testis d. Dyoni. s. c. ecc. hierar, ubi ritum tradens conse-
crandorum ministrorum docet, quod sacri consecrationem unguenti Apsti a
Diuina lege acceperunt. 2. testis Anacl. Papa qui ep. 2. ad orientales ep.
cuius habetur fragmentum 75. dicit d. can. ordinationes eodem penitus rite fieri
quod ab Apstis accepit ecc. ministrorum unctioem, 3. testis d. Fabianus
qui 2. ep. et ad orientales epos, et habet. de con. d. 3. c. literas, docet quod
ritus conficiendi Crisma in uena Iui ab Apostolis, et successoribus acceptus
fuit, et quod illi didicerunt a Crisostomo, et ita obseruatum fuit semper ab
quod ille in futurum obseruandum precepit. Ventrandam ergo est sacra
unctio, ut illis magis ministris qui sacrantur, et intuentibus, et nullatenus
perniciosa ut heretici calumniantur. Nec mirum quod animalia carnis
manicipia spualia Ecce unguenta non odorent

Dyoni.

Anacl.

Fabian

Joan. 2.

Gen. 48
Deut. ult.

Hebr. 6.

Conc. Carthag.

2. 20

Jam 2. loco de impositione manuum eodem ordine differendum. Primus
(quod sciunt) manuum impositione usus est idem Patriarcha Jacob cum
moriturus nepotis benedixit filios Joseph bona eis predicens manus ca-
pitibus imposuit. alterum exemplum habemus in Deut. ubi legimus quod
Moyse imposuerat manus super Josue, quem proficiebat Israelitico populo
ideoque spiritu forti his legitur plenus esse. Et in nouo testamento
est usus; unde inter fidei rudimenta recenset Apstus impositionem manuum
non rursus aut iacentis fundamenta penitentiae ab operibus mortuis
ad Deum baptisatum, doctrina impositionis quoque manus, quibus uel
uerbis sacramentum confirmationis uoluit intelligi. Idem habetur Conc.
Carth. 4. in primis quinque canonibus, ubi praescribit modum ordinationum
quae per manuum impositionem solita sunt fieri addenda sunt etiam
cur ecc. Eune ritum seruauerit. 1. plurimum decet inter duos ecc.
gradus maximam esse concordiam ut maiores inferioribus pficiantur.

99 134

inferiores maioribus subesse discant. quod tradit Greg. Epus ad Epus
Gallie, vinculo enim dilectionis, atq; obedientie membra diuisa facili colligantur; at impositione manuum quasi symbolo beneuolentiae affectus prela-
torum subditis manifestus est, qui etiam admonent humilitatis, quam
ad maiora seruire tenentur. Huic adde 3^{am} quod per hanc impositione
manuum intelligere possunt, qui ad nouum opus exequendum sacrant^{ur},
quod uirtutem operandi non a se habent, sed a superioribus mutuati
sunt. et illi ex supremo capite. Est enim manus auctore Arist. organum
pre ceteris operantiu, cuius prouide tactu efficacia prestandi opus
apte designatur. 3° etiam 2° admonere pot eos qui sacris imitant^{ur},
ne de accepta pte superbiant. Imponuntur enim ys, que ad maiora
quedam euehantur. Nempe, ut attendant se aliorum egere auxilio
tantoq; in maiori periculo uersari, quanto eminentiorem ordinis
gradum adepti sunt. Quare Diacono dextram manum solum impo-
nit Epus, utramq; sacerdoti. at Epus consecrans Pont. et assistentes manus
imponit, quod suprema dignitas est. Pluribus opem ferentibus indiget
nec quisq; sic alijs eminet, ut non sit alior, cui ministerij suscepti roem
reddere oporteat. Verum hic adnotandum uideo quod non ubiq; in
mentio est de manuum impositione in sacris literis credere oportet
nouum sacramentum collatum esse. Perspicuum est enim cum Ana-
nias manus imposuit Sauls nullum tradidit sacramentu sed ecclie
noie hoc signat, ut filium recepit Anti baptismum enim nullum sa-
cramentum recipi pot. Alterum exemplum est actus 13. ubi legitur
quod Antiochia Presbyteri et Doctores qui adierant accepto spūsco
responso precedentibusq; ieiunio, et oratione Paulo ac Barnaba im-
posuerunt manus ut esset ad predicandum gentibus, ego mihi persuadere
non possum ibi in Epus ordinatos esse etn aly contrarium censeant. et de
Paulo res uidetur aperta cum ipse dicat Paulus Apostolus non ab ho-
minibus, nec per hominem sed per Iesum Crm et cap. 2. qui uidebant^{ur}
aliquid esse nihil mihi contulerunt, et si a Petro et Ioanne nihil accepit

3. 20

Act. 9

Act. 13

Gal. 1. et 2.

minus credendum est a minoribus ordinatum fuisse longo post tpe:
praesertim cum ante illum diem iam usq; ad Arabiam pervenerat, mul-
tisq; alijs populis predicauerat nec credendum est sine aucte conferendi
omnia sacramenta id fecisse Barnabas etiam praecelsum ante id
tempus habebat testimonium praedicationis et fidei. quapropter ma-
num illa imposito profuscentium ^{bene.} manductio quaedam est oratione
conuicta, quod ipsa uerba testantur imponentesq; eis manus dimiserunt illos

De reliquis ceremonijs idem iudicium est quod nulla sit tam exigua, quin
aliquid utilitatis afferat. una cruce imposito silentio non est praetereunda
cuius fuit tanta sollicitudo ut Stephanus Papa de con. dis. s. c. nunquid
insinuet quod omnia sacerdotalia munera cruce signaculo conferenda
sunt, adeo ut uideatur non reputare sacramenta quae sine + signaculo
fuerint collata: Non quod existemus signu + ad efficaciam sacramenti
necessarium esse confirmationis sacramentum exceptum uolo quod milites
uexilli sub quo pugnaturi sunt imaginem accipere debent. uoluit itaq;
necessitatem legis imponere conferentibus ministris huius rationem nobis
indicat Leo Papa s. de passione cum ait quod crux fons est omnium bene-
dictionum, et origo omnium gratiarum, et ideo sacramenta gratia signu
+ perficiuntur

quamuis ergo praeter spualium rerum significationem nihil aliud habent
huiusmodi ceremoniae ueneranda nobis essent ut plurimum utiles more
ad eleuandam mentem ad illa, quorum symbola sunt; Verum si ad hoc
exigat An illi actus qui solum sacramentales sunt aliquid uirtus operentur
Nec licet non habeant uim conferenda noua gratia quod soli sacramenta
noua legis obseruandum est; tamen ex uirtute diuini spiritus assistent
efficaciam habent excitandi mentem, affectumq; suscipientium, ut uirtus
eoq; melius disponantur, ad principalem sacramenti effectum ita s. ed. 4.
24. q. 2. ar. 3. apertius tamen Anacletus 75 dist. c. ordinatis ubi dicitur
quod omnis sanctificatio a spiritu sancto est cuius inuisibilis uirtus sacra-
mentum est permixta. Cyprianus lib. de unctioe crismatis sanctificatio

signu +

s. Tho.
Anacl.
Cyp.

2^a conc.

Aug.

Luc. 22

Jo. 20

Isa. 11

iam non propria sua praebet effectum. Sed virtus Divina potentius ope-
 ratur, adest veritas signo, et virtus sacramento, idq; de omnibus sacra-
 mentalibus actionibus censere oportet, ut medium quoddam tenere vi-
 deantur inter mera symbola, et inter sacramenta, quae signa sunt simul
 et causa: Haec vero solum disponentia ad gratiam suscipiendam. Hactenus
 de sig. atq; utilitate, nunc vero de eorum necessitate dicendum est
 Sit ergo principalis omnis ecc^{ca} potestas sensibilis materia traditione nec^o
 confertur, quare ad sacramentum ordinis non ut accidentia quaedam cere-
 monia concurrunt, ad eam asserendam non sunt admodum efficacia
 Christi saluatoris exempla, quem ob excellentiam p^{ris} non oportuit de-
 terminatis rebus alligatum esse. quam d. Aug. l. 9. de civitate dei c. 97
 testatur quod ante ascensionem suam Aplos ordinavit Ep^{os} impositione
 manus, et certum quidem est sensibilibus signis et verbis potestatem con-
 tulisse eum in cena sensibilis ostendens quod fecerat subiecit hoc
 facti in meam commemorationem, et in die resurrectionis traditurus po-
 testatem remittendi peccata insufflavit in eos dixitq; Accipite spiritum sanctum
 ut per hoc si Aug. credimus ostenderat quod spiritus sanctus ab ipso sicut
 a Patre procedit, aut forte quod is erat de quo ante natiuitatis fuerat
 Propheta dicens Spiritus labiorum suorum interficiet impium. quod virtute sacra-
 menti penitentiae in hac vita incepit ex quo perfecturus tamen ultimo die
 cum finali sententia omni casu diiudicaverit. de Aplos certissime constat semper
 tradere solitos eam potestatem impositione manus hanc ceremoniam, si-
 cut et plures alias a veteri lege mutuati sunt, alia tamen sig^{ne}.
 Verum quicquid sit de illo primitivo seculo nostram e^m ad huc conc^m florenti
 quo habetur naturam sacramenti ordinis id esse cuius traditione potestas
 confertur sicut sacerdoti et Patri quoq; firmatur, more Romanum semper
 ita evenit, ut qui ad aliquam dignitatem euectur signis quibusdam sen-
 sibilibus palam fiat, ut alijs sit conspicuum exempla in militia et in poli-

2
3
eica gubernatione sunt passim obuia. at is qui ordinatur, ad dignitatem
ecclesie promovetur. Ergo necessarium est ut hoc signo aliquo sensibili
alibi ostendatur. 2° Plurimum refert ut potestas que confertur ad
torum utilitatem illis ignotescat ut sciant ad quem velut ad iudicem
accurrant Potestas vero que ordinis traditur Sacramento in multorum
cedit usum Nec potest commodius ostendi, quam per sensibiles materiam
traditionem Cum enim multi sunt actus, ad quos exequendos sit necessaria
oportet ad designandum specialem determinata esse uerba, et subinde res
sensibiles determinata 3^a in ueteri lege si consulas inuenies quod
alia uestes summo sacerdoti alia communibus erant, atque alia Levitis mi-
nistrantibus, sic et alius consecrandi ritus ut l. hoc ostenderetur,
ad quod ministrorum assumebantur

1^a 20
Hic iam dubitat quis forsam an sit ex parte suscipientis oblata materia, nec
caltus n. absq; dubio necessitate precepti adstringuntur et Epus ad sacra-
dum quia ut minimum ambi potest an sit ualidum sacramentum. at ex
nere rem tantam discrimini non est absq; peccato sacrilegij, nisi forte mal-
ueritntia quemquam excuset. crediderim etiam ad sacramenti substantiam
esse nec. contingere materiam exhibitam. idq; tribus rationibus suadet
1^a ex consueta Pontificum sollicitudine, qui uniuersos admonent tan-
de re nec. sicut nos docuit usus neq; in hoc decipere, aut decipi cre-
est uniuersos 2° cuiusq; actum ministri debet ex parte suscipientis
respondere uicissim passio uoluntario. actus n. acti. sit in patiente dicitur
et exempla in alijs sacramentis rem faciunt apertam. ubi enim fuerit
actua lotio, oportet quod sit ablutio uoluntaria baptisati, alioquin
repugnat nihil actum est. Nunc uero sensibili traditione nulla passio
comodius respondet q; uoluntaria subiecto; ergo est nec. sensibilis conu-

3.° quemadmodum nec.° est exhiberi materiam, ut plebi constet qua traditur potestas, sic etiam oportet sensibili signo patifieri munus inunctum acceptationem cum traditur. alioquin multa passim afferuntur, qua hoies multis de causis detrectare solent. sed nullo melius signo constare pot, quod uoluntarie sumit offitium, nisi contactu symboli. Est ergo nec.° nec uincit quod in concilio Floren. solum fit mentio de traditione, nulla ue ratio de contactu: in uno signidem correlatiuo, et reliquum intelligitur, accepto itaq, traditione intelligenda est.

Ex dictis si lubet per singulos gradus descendere perspiciu erit qua, nam ceremonia sint de subst.° qua uero de perfectione sacramenti: et ut relinquamus Episcopatum de quo in 2.° parte futura est disputatio in sacerdotis ordinatione sacramentalia sunt benedictio, consecratio manus, de essentia uero traditio calicis sub forma prescripta, in qua non est de essentia quod dicat in noie Pris, et Fily et Quissanti. quod ponit Conc.° Florentin. quia in Pontificalibus habetur in noie Dni ob idaq, s. Pto. docuit quod inuocatio Trinitatis non est de essentia huius sacramenti. Dubium tri est an impositio manus sub illis uerbis accipe spum sanctum sit de essentia. Hinc enim apparet affirmatua pars quia non uidentur illa tantum significatua esse, sed efficaciam; ac promde traditur noua ptas. in 3.° tamen est, quia si est de essentia daturq, noua ptas spualis confertur etiam gra, eaq, per signu sensibile. at omne signum sensibile quo gra, ptasq, traditur est sacramentum ordinis sicut pz ex diff.° mag. d. 24. erunt ergo duo sacramenta. perplexa quidem dubitatio, qua non satis dirimitur. de sac. non utr. c. i. et ult.° quia in coi decernitur nihil esse iterandum, sed cauti supplendum, quod inecute fuit pretermisum, erat aut omnia impositio manus. unde fatemur quod etazaliter sacerdotalis quod consecratione impressu est, tamen traditione calicis et ideo non iteratur ordinatio. sed adue in q. relinquitur locus

Dubiu

an tradatur noua potestas; equidem libenter in eam partem propenderem
quod traditur eo tempore faculeas ad absoluendum quodq; datur noua
gratia eodem ritu, idq; ab initio Ecclesie. Hec uerba dicuntur quibus dominus
Eane potestatem contulit, apud omnes aut consuetum est quod Jo. 20.
potestatem contulit, quam ante non habuerit, ad eiusq; usum spissantibus
illis dedit. Ergo et ecclesia nunc per illa uerba et gratiam, et potestatem
confert. quapropter illa manus impositio non est de essentia, neq; illa uerba
accipe spum s. sed futuri admonent effectum, et symbola sunt eminentie
q; accipit super alios ministros, ut quibus Domini sanguinis dispensatio
creditur, quod quia multis nobis excellit munus subdiaconi solet hic
ordo appellari sacer, et subdiaconatus inter minores referri. est aut de
essentia traditio libri, sub illa forma accipe potestatem & ut ex eodem
Conc. Florent. colligitur. In ordinatione subdiaconi certum habemus librum
quod materiale sit de substantia, nempe traditio uacui calicis cum
pulis plenis. traditio uero libri et uerba illa accipe potestatem signa
sunt quidem ad perfectionem, sed non de essentia. Hic uero desiderarem
locum apertorem unde nobis uerba quibus sacer hic ordo traditur
primerentur. quamuis enim non sit credibile intolerabilem errorem
omnes ecclesias euasisse circa hunc ordinem ut non seruent propriam
formam sic dubitandi magna est occasio. Nam forma debet exprime-
re uim, siue potestatem quam minister accipit. Illa tamen uerba quae
dicuntur post calicis traditionem non singulis dicuntur secundum
breuias Pontificalium, nec uidentur tam esse imperatiue, q; indicatiue
et admonitio ad rectam fidem functionem adeptae potestatis. Dicitur
uidetis quale ministerium uobis traditur admono uos & consulere
proinde censeo antiquiora Pontificalia ut si quod forte memoria serui-
omissum est, ad pristina maiorum instituta reducatur.

De minoribus Ordinibus satis fore arbitror quod unico uerbo censuit Flo. Con. ut
 in illis rebus, uerbisque substantiam esse credamus quibus id ad quod deservant
 mysterium praecipue declaratur. Sed cur ergo hae tanta sollicitudine
 persequor si eos maior pars non a Cōcilio sunt instituti? non inter sacramta
 computandi audiri omnes minores intrepide reijcentes, alij de subdiacono
 idem censent, quin et Diaconatum in uis uocant. ne nihil noui dixisse
 uideantur, at alij sic contra reputant, ut haereticis notam uelint imprimere
 in negantes minores Sacramenta esse. Dignitatis uia S. P. erit tantas
 inter nos dirimere controuersias, quibus datum est cum spu ueritatis
 sententiam ferre, quam proinde omnes sicut rorem, aut caelestem imbrem
 spectabunt. tunc principes defimentibus uobis cessabunt loqui et digitu
 supponent ori suo, uocem suam cohibebunt, et lingua sua gutturi suo
 adhaerebit

Job. 29

Quod si nr̄m qualecunq; id fuerit placet audire iudiciu. Primum nollem
 omnia eadem censura decerni. neq; n. animi est probe institut, quod in
 disceptis admonet Philosophus eandem in omnibus exigere certitudinem
 deinde antiquioribus Concilijs multum in re Sac. deferendum censeo ex
 nr̄is aliena perpendisse, si uobis ulla ratione suaderi potest post centu
 annos hae ur̄a decreta, quae sine spūs. cons. non sunt excogitata, a uiris
 non dico haereticis sed Catholicis, idq; in prospectum senatoris ecclesie
 rursam in dubium reuocanda esse. quid obsecro haberetis animi?
 nonne in cassum laborasse uideremini? nonne illorū audaciam merito
 arguendam uideatis posse contendere? at uidete ne forte eam quaezelam
 Conc. Flor. relinquatis. Eug. iij. Pont. max. edito conueniunt undiq;
 de conciliandis Graecis et Armenis multa cum sollicitudine tractatu
 fidei regula proposita. sacramentorū ritus praescripti. C. loco ubi
 de Ordine agebatur, profertur sextum sacramentum esse Ordinem, cuius
 ut caeterorū et formam ministrum exposuit, enumeratisq; maioribus, et mi;

Con. Flor.

187
noribus ordinibus subdit effectum illius esse augmentum gratiae ad recte mori-
brandum, quod adhuc ultro contendimus quae mensura menti illius decreta
menti fueritis remeuerit uobis. Ut igitur quod habeo iudicium semel exple-
cem ita decerni optarem. Primum sacerdotij ordinem ab ecclesia rejicere
i. negare sacramentum esse aperta est haeresis, parum dixi, subuersio
religionis Christianae, ac euangelicae legis. Cum enim exterior cultus non
testamenti ad sacrificium altaris ordinetur, sublato illo fundamento necesse
est omnia concedere. ablati quoque sacerdotio legis etiam translato fit
secundum Apostoli collectionem, etiam in totum orbem inuicem merito
iudicari possunt qui tantum munus a Deo collatum non agnoscunt
quo post Christum nihil magis ^{ius} donari potuit, nec mundi huius futu-
raturior futura est quam uisibile sacrificium altaris, quod cum
latum fuerit, tunc appropinquasse tempus a Daniele praesens intelligitur

Dan. 12

Draconatum a numero sacerdotum ordinum excludere ut mea ferebat opinio
erroneum est haeresisque proximum, praeter multa quae a doctissimis
uiris sunt allata ex primae ecclesiae traditionibus libere expendere
loca scripturae. prior est act. 6 ubi de septem Draconibus electis
quo loco manifeste colligitur ad sacerum aliquod ministerium designari
esse. Nam si solum ad ministerium mensae, cur tam pauci ex tanta
fidelium multitudine qui uix ad ministrandum centum. Som-
nat essent, cum eo tempore plura quam octo millia essent discipuli.
Deinde tam accurata populi attentio ut essent pleni spiritu cum seculari mini-
sterio non conuenit. Postremo cum esset tunc temporalium rerum admini-
stratio eam Apostoli cum hac solemnitate commisisse leguntur, ut orantes manus
imponerent. erat ergo spirituale diuinumque officium quod illis tradere uolebat
quare libenter illis consentio qui censent quod illi mensarum praefectura
annexa erat Eucharistica dispensatio. Nam eo tempore in memoriam esse
Draconibus praesens uicere solebant. Et sic hoc est diligenti examine praesens
Posterior

act. 6

Num. 3

Posterior locus est is Pauli, habentis ministerium fidei in conscia pura
 quis hoc ad seculare munus obeundum quaesivit sequitur et hoc idem
 probent? 3^m et sic, hoc est diligenti examine praecedente ministerium nullu
 crimen habentes uos ipsi cogitate, quale ministerium eorum futurum erat
 ad quod obeundum interna paritas, exteriusq; testimonium necessarium est
 De Subdiaconatu non est res tam aperta, uerum existimo absq; temeritate
 non posse negari sacrum ordinem esse nec adducenda sunt multa antiquor
 Patrum, et Doctor, testimonia, quibus de hoc gradu mentio est. tantum admo
 nere cupio institutionis antiqua secundum quam subdiacono permittitur
 ad altare accedere cum sacerdoti uasa lintea q; sacra manu contingere
 quod nulli alior, fas est, nec parui momenti esse debet recolentibus quod
 olim uasa sanctuarij inuoluebant filij Aar, neq; inuoluta tradebat
 portanda filij Caath, quibus sine mortis periculo cernere aut contrahere
 non licebat. demde saceratis uestibus ordinatur, sicut et Diaconus, et
 quod maiori attentione dignu perpetua continentia uoto sacratu, quo
 nunq; astringeretur, nisi esset sacro ministerio addictus. Ceterum olim
 cum pauci essent ministri unus Diaconus plurimum obibat ministris
 eo quod non tam frequens esset diuini ordinis mentio

Num. 4.

De minoribus ordinibus miru quidem persuasum est a Cro Dno msh
 tutos, esseq; sacramenta, quibus gra infunditur character imprimatur
 Sic tn, ut tanto sit gratia uerior, quanto ad altius officium assumuntur
 et quamuis non sint erroris arguendi, qui contra opinantur. Ego tn
 his coiecturis rem hanc suaderi satis arbitror. Prima sit, An a solici
 tudine disposita sunt ministeria Leuitice gentis in antiquo tabernaculo
 de quo apostolus ait quod habuit iustificationem culturae, et sanctum
 seculare, ut tantum non sit propriam comparatione templi nri quo modo
 credendum est sacri altaris functiones a Cro esse omissas. olim tribum
 Leui separabat, a reliquis eam in familias distribuit, ac domos, demde
 officia

1^a 20

Hebrae. 9

Num.

Ps. 86

3. Reg. 10

Prov. 9

Ps. 118

Prov. 14

3. 20

1. 8. 28

4. 20

off. sacerdotu, Stationes Levitar, ta accurati disposuit, et illius s. sacrosancti no designat
 ministros. cu tr scriptu sit, quod dilegit Dns portas Sion sup oia tabernacula Jacob, hoc e
 uidetur in ecc. minima pluris esse ac facit q oia sacram. Antiqua. 2. mte illa q max
 tollit Salomonis sapiam q Saboz regna suspensam tenuit, sut illa q scriptura refert. praeceptu
 cu uidisset domu qui edificauerat cibos mensa habitacula seruoz, ordinesq ministrantiu
 ex ordine distributioneq offoz, sapiens Regina sapiam regis mirabat. Amen dico uobis plus q Sal
 mon hic qui no ta sapiens q ipa sapia. edificauit sibi domu eccia, exiit colunas 7. 1. sacram
 quar e max. Hoc altaris sacram. et suaderi uobis poterit nulli. Sic ee ordine ministrantiu
 terra a Dno institutu, cu coelestis sps tremebundi adsint huius celebrationi q in Dialogo
 sacer. refert Cris. cuida uiro seo reuelatu esse. Adde quod nulli rei sacra ne cultus delat
 ae ipsi Cro inuisibili spe inuisibili assistenti. famuloz uero multitudo dignitati est etiam
 gibus ut ait sapiens in multitudine populi dignitas regis. Tertia io coniectura moritur
 dit Salomoni filio impensas construendo templo, reliquit, exemplariq tradidit futura
 ad minima usq, de quibus omnibus subicit. Haec oia manu dni uenerunt ad me scripta, ut
 intelligerem uniuersa opera exemplaris quis ordo fidelium minus huius fuisse. Crm dnm
 Aplos credidit, immo uniuersam ecciam quam dauid e opa filii, aut minus consolatio
 ueritati q dicit umbra multa habebat illis dicere quae no poterant infirmi portare
 spu ueritatis edochi sut. Postremo coniecta obsecro illa uerba hoc facite in mem
 morationem. huius s. Synodo primum duba esse quid faciendum ille praeciperet in sui
 quod non sumo studio a nobis peragendum esset in meam inquit, qui tanta uobis contu
 qui pro uobis talia sustinui, qui me pro uobis ecce trado. Adde in memoriam praedicti
 panem illum quem mihi ederont aperta facie supermi Spiritus nobis inuidere possent. et
 uerbis non intelligemus oia nobis exhibita, praecpta institutaq, fuisse. quae ad cultu
 tanti sacrificij nec. erant. Ego uero has adducor tunc implere oia condidisse
 resurrectionem apertius explicuisse eum per multos dies apprensus eis loqueretur
 regno Dei Tandem sic opinanti et in modo loquendi cautiore oportet esse. quae
 septem sint gradus quoz quilibet sacramtu. non subinde aut. 7. sacramta ordi
 7. spes huius sacram. referre oportet. sed unum esse sacram. ad cuius perfectione
 gradus coeurrunt. Sunt itaq, diuersi gradus unius spei sicut in pte uisidictionis
 uenitur graduum diuersitas in ecclesia, alius in Pont. sumo, alius in Epis, al
 in sacerdotibus. et tr una spei est constans uisidictionis. sic de Ordinis sacri
 censeere oportet. Ex quibus iam constat qua censura sextus articulus dignu
 Est enim temeritas blasphemantiu eccia ritus dicere quod unctio sit permittit
 aut cotinenda eum oppositum ut demonstratum. Supererat de effectu
 an s. tradat. spuss. q erat 2. pars illius arti. 6. tr sequenti qstioni comodius
 atq, hactenus de 1. parti